

Metodický list z matematiky pre rodičov

Ročník : prvý stupeň základnej školy

Učivo: Nepriamo sformulované úlohy

Teória:

Nepriamo sformulované úlohy predstavujú hlavne problémové úlohy, kde žiak jednoznačne nevie, aké matematické operácie má v ich riešení použiť, akú stratégiu zvoliť, a ako získať správny výsledok.


Je teda pravdepodobné, že žiak bude úspešný v riešení nepriamo sformulovaných slovných úlohách, ak nemá problém s čítaním textu s porozumením, nepoužíva len naučené algoritmy a dokáže vybrať z poskytnutých údajov tie, ktoré vyhovujú podmienkam úlohy a sú potrebné k vyriešeniu úlohy. Preto je vhodné o danej úlohe s dieťaťom hovoriť, zistiť mieru porozumenia a vhodnými otázkami ho naviesť na správne riešenie.

Úloha 1

V ovocnom sade boli vysadené dva druhy ovocných stromov a to jablone a hrušky. Zistili sme, že jabloní bolo 32, čo bolo o 7 viac ako hrušiek. Koľko bolo hrušiek a koľko všetkých ovocných stromov spolu?

Riešenie

V texte slovnej úlohy sa nachádza slovíčko „viac“, čo môže evokovať matematickú operáciu sčítania, preto môže nastať nesprávny postup riešenia. Pri čítaní s porozumením však prideme na to, že hrušiek je menej ako jabloní. Úlohu by sme mohli preformulovať aj takto: *V ovocnom sade boli vysadené dva druhy ovocných stromov a to jablone a hrušky. Hrušiek bolo o 7 menej ako jabloní. Jabloní bolo 32. Koľko bolo hrušiek a koľko všetkých ovocných stromov spolu?*

Jabloní	32	
Hrušiek	o 7 menej	
Spolu	?	
<hr/>		
Hrušiek:	$32 - 7 = 25$	
Spolu:	$32 + 25 = 57$	

V sade bolo 57 ovocných stromov, hrušiek bolo 25.

Úloha 2

Matúš dostal za dobré vysvedčenie možnosť vybrať si v obchode dve hračky. Vybral si autíčko, ktoré bolo trikrát lacnejšie ako druhá vybraná lego hračka. Autíčko stálo 12 eur. Koľko eur zaplatili rodičia za obe hračky?

Riešenie

V texte slovnej úlohy sa nachádza slovíčko „trikrát lacnejšie“, čo môže evokovať matematickú operáciu delenia, preto môže nastať nesprávny postup riešenia. Čiže pri výpočte ceny druhej hračky by dieťa mohlo postupovať nesprávne, t. j. $12 : 3$. Pri čítaní s porozumením však prídeme na to, že druhá hračka bola vlastne trikrát drahšia.

Autíčko	12 €	←
Druhá hračka	3-krát viac	—
Spolu	?	

Druhá hračka: $12 \cdot 3 = 36$

Spolu: $12 + 36 = 48$

Rodičia za obe hračky zaplatili 48 €.